

Activiteitenverslag

Project Ontdek- en Ontwikkelplekken: In beweging

Maart 2023

A. Experimenteren met aanbieden plekken bij OngeEikt aan doelgroep

Van september 2021 tot en met december 2022 hebben we binnen het project Ontdek- en Ontwikkelplekken geëxperimenteerd met het aanbieden van ontdek- en ontwikkelplekken binnen Coöperatie OngeEikt. Een experiment dat ons goed is bevallen en waar we graag mee doorgaan. Vooral omdat de behoefte aan dergelijke plekken ons tijdens de uitvoering van dit project heel duidelijk is geworden.

Beoogde deelnemers wisten ons te vinden, zonder dat we veel hoefden te werven. Vooral de vacature binnen het Vrijwilligers Informatiepunt (VIP) van Vaart Welzijn voor een vrijwilliger werkte goed. Daarnaast kwamen mensen gewoon binnenvallen in onze Kunst & Ambachtenwinkel aan het Koopmansplein of in ons atelierpand aan Eemland 5b in Assen. Dat zijn laagdrempelige en welkome plekken, waar inwoners gewoon langs kunnen komen. Dat werkte goed. Vanuit dit contact ontstonden er gesprekken en bleken mensen een heel andere behoefte te hebben dan bijvoorbeeld vrijwilliger te worden. Namelijk om in contact met anderen te komen, weer onder de mensen te zijn, een doel hebben om het huis uit te komen. Om van 'de bank' af te komen, om te leren gaan met prikkels en druk(te). Maar ook om zich creatief te ontwikkelen en zo aan een nieuw perspectief te werken, te ontdekken wat er mogelijk is en wat hen tegenhoudt. Kortom: in beweging komen.

B. Begeleiden van 16 deelnemers binnen Ontdek- en Ontwikkelplekken

We hebben 16 mensen een Ontdek- en of Ontwikkelplek kunnen bieden in de vorm van een individueel begeleidingstraject. Daarnaast hebben we nog zo'n 5 mensen bij het project kunnen betrekken door samen te werken in een Ontwikkelgroep. Gedurende de hele projectperiode kwam daarnaast elke woensdagochtend een groep vrouwen uit het AZC in Assen om mee te doen met de groep Grenzeloos Creatief. Deze bestond uit gemiddeld 6 mensen die per bijeenkomst wisselden. Hun behoeften en ervaringen zijn ook meegenomen in dit project. Het doel van Grenzeloos Creatief was het bieden van een plek waar de vrouwen even eruit zijn, weg van hun dagelijkse problematiek, om in een veilige en ontspannen sfeer creatief werk doen. Ze boden elkaar een luisterend oor en een arm om de schouders wanneer dat nodig was. Ze hadden een moment en plek van waaruit ze weer in beweging konden komen.

Daarnaast waren er zo'n 25 contacten met anderen die ook interesse hadden, maar om uiteenlopende redenen niet zijn gestart in een Ontdek- en Ontwikkelplek. Bijvoorbeeld omdat ze uitdagend gedrag vertoonden, of omdat ze grote beperkingen hadden zoals zware depressie, autisme of angststoornissen. Met iedereen hebben we wel gekeken of er andere mogelijkheden waren, binnen onze community of daarbuiten. In totaal ging het dus zo'n 50 geïnteresseerden. Nog regelmatig komen er mensen langs die we ook een ontdek- of ontwikkelplek zouden willen bieden.

Intake op maat

Het doel van de intake uitvoeren was het vinden van een juiste match tussen deelnemers en ondernemers. We hebben bij partners nagevraagd hoe zij de intake met deelnemers doen. Dat leverde formulieren op die vooral de problemen van mensen in beeld brachten. Omdat wij willen werken vanuit de visie van een welkome omgeving leek ons dat niet de goede manier.

Daarom hebben wij de intake als volgt aangepakt. Mensen melden zich bij ons in één van onze locaties, via WhatsApp, e-mail of op een andere manier. De projectleider deed de eerste kennismaking met mensen. Een open kennismaking met koffie, thee en wat lekkers, zonder vragenlijst. Van mens tot mens. Met vragen als: Wie ben je? Wat brengt je hier? Wat is je verhaal? En natuurlijk met uitleg over wie we zijn als OngeEikt, wat we doen en uitleg over het project. En vaak een rondleiding. Al pratende kwamen we er dan op wat we voor elkaar konden betekenen. In welke vorm of in welke rol. Als de persoon interesse had in het project en de projectleider het een geschikte kandidaat vond, koppelde de projectleider deze persoon aan twee collega's die betrokken waren bij het project. Zij maakten nogmaals kennis met deze persoon en volgden daarin het intakeformulier. Aan het eind gaven zij advies aan de projectleider of zij diegene ook een geschikte kandidaat vonden en of een Ontdek- of een Ontwikkelplek de beste keuze was. En wie primair de begeleider zou kunnen zijn, afhankelijk van de behoeften van de deelnemer en de beschikbaarheid van begeleiders.

Het intakeformulier bevat een aantal vragen die als basis voor een gesprek dienden zoals:

- *Wat wil je over jezelf vertellen?*
- *Wat is je droom of verlangen?*
- *Wat wil je komende tijd ontdekken? Bijvoorbeeld op creatief vlak, rondom werk of ondernemerschap?*
- *Wat heb je daarvoor nodig van ons?*
- *Wat wil je komende tijd ontwikkelen? Bijvoorbeeld op creatief vlak, rondom ondernemerschap, zelfvertrouwen opbouwen, leren samenwerken, portfolio maken etc.*
- *Kun je iets over je opleiding en werkervaring vertellen?*
- *Op welke vlakken wil je meer aansluiting bij de samenleving?*
- *Wat doe je daar al in en wat mis je daar nog in?*
- *Wat zijn je sterke kanten?*
- *Wat zijn je valkuilen?*
- *Waar moeten we rekening mee houden?*

Omschrijving van de doelgroep

Bij het indienen van het projectvoorstel gaven we al aan dat we niet met specifieke doelgroepen wilden werken. Wij geloven namelijk niet in het organiseren van support rondom diagnoses en beperkingen, die vaak alleen focussen op wat iemand niet kan. Nu we aan het einde van het project zijn kunnen we beter omschrijven wie ons opgezocht heeft en met welke behoeften.

Het gaat bij alle personen om een situatie waarin ze al langere tijd niet participeren in de samenleving en/of aan het werk zijn. En ze weten niet goed hoe ze dat moeten organiseren. Het aanbod van reguliere instanties is bijna allemaal gericht op een nieuw doel bereiken en onder druk werken. Sommige mensen zijn al meer dan vier jaar thuis, anderen korter.

Veel deelnemers hadden al gesprekken, coaching, therapie of andere begeleidingstrajecten geprobeerd of waren daar nog mee bezig. De meeste deelnemers hebben iets met creativiteit en willen dat gebruiken als middel om verder mee te komen in plaats van praten. Sommige mensen komen om in hun eigen creatieve projecten en weten niet waar ze mee moeten beginnen, anderen hebben een duidelijke voorkeur om iets nieuws te leren. Het helpt hen om minder te praten en meer met creativiteit te spelen en zo 'uit hun hoofd' te komen. Alle deelnemers hebben last van overprikkeling en zijn gevoelig voor druk. Zij willen weer wennen om onder de mensen te zijn in hun eigen tijd en tempo. Vaak was 1 afspraak per 2 weken al veel voor mensen. Het ging bijna allemaal om vrouwen. De jongste was 16, de oudste was 55.

Uit de evaluatie met deelnemers kwamen de volgende uitspraken die aan gaven wat zij de meerwaarde van de Ontdek- en Ontwikkelplekken vonden:

“wennen aan een vaste afspraak”. “fijn om weer uit huis te komen”, “prettige plek om naartoe te gaan”. “plek waar creativiteit kan stromen”. “oefenen in weer contact maken”. “leren omgaan met soms minder veiligheid en voorspelbaarheid”, “buitenshuis bezig zijn”, “sociaal contactmoment”, “goed om gevoel te hebben iets ontdekt te hebben”, “oefenen in het delen van wat er in me leeft”, “helpt om gedachten te doorbreken”, “stimulans voor creatief werk”. “in contact met leermeesters zijn”, “anderen aan het werk zien helpt ook”, “ruimte voor je eigen stijl en experiment”, “welkome plek zonder verplichtingen en druk.”

Begeleiding van deelnemers in de praktijk

In het projectvoorstel zijn we ervan uitgegaan dat er mensen zijn die eerst nog willen ontdekken wat hen in beweging zal brengen (ontdekplekken). En dat er mensen zijn die al meer weten aan welk perspectief ze willen werken (ontwikkelplekken). In de praktijk is dat onderscheid wat kunstmatig gebleken. Veel mensen die bij ons kwamen hadden vooral de behoefte om weer onder de mensen te zijn. De meesten wisten helemaal niet waar ze aan wilden werken. Vaak wisten ze wel wat ze vooral niet wilden. Een belangrijk onderdeel van het samenwerken was weer vertrouwen krijgen in mensen, in zichzelf en in hun omgeving. Pas nadat mensen daarin een beetje konden ontspannen, kregen ze beter zicht op wat er in hen leefde en welke beweging ze wilden maken. Mensen werden vaak 1 op 1 begeleid in de ateliers van onze leden of in ons (toenmalige) atelierpand aan de Eemland 5b of de Eikplaats aan het Koopmansplein. Mensen werkten mee met activiteiten van leden, ontwikkelden hun eigen projecten of kregen keuze uit activiteiten. Begeleiding door onze ondernemers/coaches was erop gericht om het proces van de persoon zelf te volgen, hen uit te dagen en te stimuleren. Tegelijkertijd was er ruimte om te reflecteren op wat ze deden of maakten. Dat hielp mensen om te zien waar ze nog belemmerd werden om in beweging te komen, en waar ze al stappen maakten. Zie voor meer informatie onze [Ontwikkelgids](#).

Deelnemers doen mee aan workshops

Waar er binnen OngeEikt workshops werden gegeven, bijvoorbeeld rondom vilten, eco-printen, creatief schrijven, werken met gips, sieraden maken, papierscheppen of geluksvogeltjes maken kregen deelnemers de kans om mee te doen. Dat was voor de meeste deelnemers een mooie kans om te wennen aan het meedoen in een nieuwe groep. En om iets nieuws te leren.

Perspectiefgesprekken en portfolio's

Met alle deelnemers aan de ontwikkelplekken zijn eindgesprekken gevoerd, waarin we keken wat ze geleerd hebben. Hoe zijn ze weer in beweging gekomen. En welke volgende stap willen ze na het afronden van hun ontwikkeltraject maken. Bij de één ging het om een rol binnen OngeEikt ontwikkelen, bijvoorbeeld als vrijwilliger om een project rondom het maken van 'geluksvogeltjes' te organiseren. Een ander ging het creatief inloopatelier organiseren en zorgde dat onze ontmoetingsplek, de Eikplaats goed ingericht was. Een volgende is zich gaan oriënteren of zij ook deelnemers wilde gaan begeleiden. Bij anderen hebben we onze netwerken beschikbaar gesteld en uitgenodigd om hen richting opleiding, werk of vrijwilligerswerk weer meer perspectief te geven. Zo hebben we 1 deelnemer via onze netwerken aan betaald werk kunnen helpen.

De portfolio's, die lieten zien welke creatieve ontwikkeling mensen hadden doorgemaakt, waren ook zeer divers. Eén persoon organiseerde een tentoonstelling met eigen werk en nodigde mensen uit om dit met haar te bekijken. Iemand anders maakte een boek waarin haar werk en proces zichtbaar werd. Een volgende wilde haar voortgang wel delen met de begeleider, maar niet met anderen. De meeste deelnemers maakten creatief werk wat hun proces zichtbaar maakte. Van dat werk hebben zij als afronding van dit project met elkaar de expositie 'In Beweging' georganiseerd. Ook dit was voor hen en ons weer een mooie verdieping in hun leerproces om zichtbaar te worden, door te vertalen voor anderen hoe hun proces zich heeft ontwikkeld en om samen te werken hierin. Zie [hier](#) de reportage over deze expositie in het Dagblad van het Noorden.

Ophalen verhalen en ervaringen

Gedurende het hele project hebben we diverse betrokkenen geïnterviewd. In een serie artikelen over de Ontdek- en Ontwikkelplekken komen zowel deelnemers als de ondernemers die de begeleiding doen aan het woord. Zij vertellen over hun ervaringen en wat meedoen aan het project hen oplevert. Deze verhalen zijn ook verwerkt in de afrondende expositie 'In Beweging'. <https://www.cooperatie-ongeeikt.nl/ontdek-en-ontwikkelplekken/>

C. Begeleiden van ondernemers

Vanaf de start van het project hebben we de ondernemers die begeleiding gaven of betrokken waren bij het project maandelijks bijeengebracht in leerbijeenkomsten. Daarin hebben we de volgende onderdelen van het projectplan gecombineerd: start en verdiepende training, train de trainer, intervisie en leren van het begeleidingsproces. Zo konden we inspelen op de behoeften van de begeleiders en met elkaar het programma vorm geven.

Deze maandelijkse bijeenkomsten werden begeleid door supervisor Albert Scheer van Stichting Vaart in Zorg en projectleider Helena Hartholt. In deze bijeenkomsten deelden we onze ervaringen en vragen. Daarnaast werd er achtergrondinformatie gedeeld zoals over contextueel werken, het sociale model van ondersteuning, amplitie, inclusie, spelend leren, traumawerk en andere aanpakken. We evalueerden de verschillende manieren van begeleiding en gaven elkaar tips over hoe je begeleiding anders kon aanpakken of invullen. De training was dus maatwerk en afhankelijk van de vragen van deelnemers.

In de tweede helft van het project werkten we een paar keer met intervisie om zo vraagstukken uit de begeleiding verder uit te diepen en ervan te leren. Een paar begeleiders zijn geïnterviewd over hun manier van werken. De verhalen gaan over thema's die in onze Ontwikkelgids terugkomen en verder uitgediept worden.

- **Welkom heten:** <https://www.cooperatie-ongeeikt.nl/ontdek-en-ontwikkelplekken/#interviewLiedeke>
- **Creatieve ontwikkeling:** <https://www.cooperatie-ongeeikt.nl/ontdek-en-ontwikkelplekken/#interviewsuhela>
- **Op je handen zitten:** <https://www.cooperatie-ongeeikt.nl/ontdek-en-ontwikkelplekken/#interviewGekeLiesbeth>
- **Verslag Grenzeloos Creatief voor AZC Assen:** <https://www.cooperatie-ongeeikt.nl/wp-content/uploads/2023/03/Grenzeloos-Creatief-verslag-activiteiten-2021-en-2022.pdf>

D. Ontwikkelen inclusief samenwerkingsconcept

Het inclusief samenwerkingsconcept is neergelegd in de [Ontwikkelgids](#) als methode en kennisoverdracht. Zodat organisatie en bedrijven die met ontdek- en ontwikkelplekken willen werken zich hierdoor kunnen laten inspireren. Met deze Ontwikkelgids in de hand willen we bedrijven benaderen. Dit doen we bijvoorbeeld via de ondernemersnetwerken waar OngeEikt lid van is geworden, zoals Ondernemend Assen, Assen voor Assen en Impact Noord, om te kijken of zij (preventief) voor hun werknemers willen investeren in ontwikkelplekken. Bijvoorbeeld aan de hand van een menukaart. Met andere partijen zoals Vaart Welzijn en Sennzi zijn we aan het kijken of we of we ook op andere manieren en op andere plekken, welkome en laagdrempelig plekken kunnen organiseren in Assen en omgeving.

Netwerk van organisaties, bedrijven, initiatieven in Drenthe

Tijdens de projectperiode hebben we ons netwerk verder kunnen uitbreiden met :

- ✓ Buurtteam Baggelhuizen en Centrum Vaart Welzijn
- ✓ COA en Stichting Vluchtelingenwerk. Opvang van vrouwen uit AZC.
- ✓ Cosis
- ✓ Deelname cluster arbeidsparticipatie Impact Noord
- ✓ Demusa Coaching
- ✓ Gemeente Assen, Sociaal Domein en WPDA
- ✓ GGZ Drenthe
- ✓ Humanistisch Verbond
- ✓ Ik ben Drents Ondernemer
- ✓ MvO platform Assen voor Assen
- ✓ Ondernemend Assen
- ✓ Stichting Physis
- ✓ Stichting Vaart in Zorg
- ✓ Scouting
- ✓ Sennzi
- ✓ LFB Sterkplaats Assen
- ✓ Stichting Jados
- ✓ Stila
- ✓ UWV Maatwerkplekplaatsen
- ✓ Van Dam Loopbaancoaching,
- ✓ Zonta Drenthe

Duurzame inbedding en verdienmodel

Tijdens de looptijd van het project hebben we al vanaf het begin met directe stakeholders overlegd over het inbedden van een ontdek- en ontwikkelprogramma binnen de reguliere uitvoeringsregelingen van gemeente/WPDA, UWV en andere re-integratie partijen. Helaas is het in Assen niet mogelijk gebleken om deze partijen hier mede verantwoordelijk voor te maken, ook al erkennen ze wel dat we met het project een doelgroep bedienen die zij lastig in beweging krijgen.

In november 2021 hebben we met directe stakeholders gewerkt aan een businessmodel aan de hand van Business Model Canvas. Dit businessmodel vormde de basis voor de impact tafel die is begeleid door Ik ben Drents Ondernemer in maart 2022. Aan tafel zaten Impact Noord, Ik ben Drents Ondernemer, gemeente Assen, Vaart Welzijn, WPDA, en ondernemers die inclusief werken: Beeworkz, Van Hulley, Hof van Saksen en SML-kaarsenatelier. Uit die impact tafel kwam de volgende strategie naar voren om gezamenlijk verder op te pakken.

1. **Werken aan impact.** Maak een Theory of Change met de mensen die aan het roer staan binnen OngeEikt om te werken aan de maatschappelijke verandering die je wilt bereiken. Werk uit hoe je maatschappelijke waarde wilt creëren. Deze theory of change is in concept klaar.
2. **Vergroten van het netwerk.** Verzamel ondernemers om je heen en bouw aan een community van gelijkgestemden. Bijvoorbeeld onder de formule 'vriend zoekt mkb'. Zodat ze onderdeel worden van ontdek- en ontwikkeltrajecten. Dat kan op verschillende manieren zoals in de vorm van een menukaart. A. ondernemers bieden een plek voor iemand en kopen bij ons de begeleiding in. Of ondernemers brengen iemand in die bij ons mee kan doen. B. Ze geven jaarlijks een bedrag als sponsor in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen/SROI. C. Ze bieden zich aan als buddy voor deelnemers. Vergroten naamsbekendheid. Wederkerigheid is belangrijk als basis.
3. **Breng de keten op gang.** Maak een plan waarin je onderzoekt hoe je bij de gemeentelijke keten kunt aansluiten.

Tijdens het laatste deel van het project hebben we hier onderdelen van opgepakt en in gesprekken met stakeholders ingebracht. De theory of change is in concept klaar en wacht nog op goedkeuring van onze Algemene Leden Vergadering. Punt 2 gaan we verder oppakken binnen de netwerken waar we nu lid van zijn geworden: MvO Platform Assen voor Assen, Ondernemend Assen en Impact Noord. Met name punt 3 loopt bij de gemeente vast omdat het inzetten van dit soort programma's afhankelijk is van politieke besluiten over hoe omgegaan moet worden met deze doelgroep, namelijk het deel van het bijstandsbestand dat de gemeente zelf lastig vindt om te activeren. Bij het UWV hebben we contacten gelegd, maar die zijn van de kant van het UWV niet opgevolgd, idem VNO-NCW.

Uit deze bijeenkomsten kwam een verdere uitwerking van de keten rondom weer meedoen en participeren naar voren. We zien daarin duidelijk dat de ontdek- en ontwikkelplekken een gat vullen om weer in beweging te komen voordat er sprake kan zijn van participatie of re-integratie. Dit gat wordt op dit moment niet ingevuld door andere partijen.

Keten van participatie

0 Geen of nauwelijks participatie

Er is een groeiende groep mensen die niet op eigen kracht mee kan doen in de samenleving. Zij hebben te maken met omstandigheden zoals burn-out, verlies, trauma, beperking, immigratie, ziekte, ontslag en arbeidsongeschiktheid of een combinatie hiervan. Een deel van deze mensen heeft een complex verleden met veel 'pech onderweg' en meerdere kwesties op hun bordje. Zij voelen zich niet welkom in het bestaande aanbod omdat dat vaak gericht is op specifieke doelgroepen, problematiek of leeftijd. Omdat zij 'niet in een hokje passen' moeten ze op eigen kracht hun weg vinden. Hun talenten worden niet ingezet en ze kunnen niet of nauwelijks bijdragen aan de samenleving. Hierdoor liggen eenzaamheid, uitzichtloosheid en uitsluiting op de loer en is de kans groot dat ze maatschappelijk niet meer van betekenis kunnen zijn.

1 Ontdekken wat je vraag of verlangen is (Ontdekplekken)

Bij de Ontdekplekken verkeren de deelnemers in een uitnodigende en veilige omgeving. Hier worden ze gestimuleerd om te onderzoeken welke vragen of verlangens bij hen leven. Ze werken hieraan vanuit hun talenten en ze doen dit op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Zij zijn eigenaar over hun eigen Ontdektraject en krijgen support waar nodig. Vaak werken ze met verschillende creatieve middelen al dan niet binnen een productieproces, afhankelijk van hun interesse. Bij de Ontdekplekken gaat het altijd om maatwerk en er is begeleiding van een of meer leden van OngeEikt. De duur van een Ontdekplek is gemiddeld 1 maand.

Vragen die centraal staan: Wie ben ik? Waar word ik blij van?

2 Met je vraag aan de slag gaan (Ontwikkelplekken)

Binnen de Ontwikkelplekken worden deelnemers gestimuleerd om aan de slag te gaan met hun vraag of verlangen. Ze werken hieraan binnen een welkome en creatieve omgeving, zonder druk. Al dan niet binnen een productieproces. Op hun eigen manier en in hun eigen tempo onderzoeken ze de mogelijkheden en perspectieven, alleen of samen met anderen. Zo maken ze zelf een volgende stap in hun ontwikkeling. Ze voeren eigen regie over hun Ontwikkeltraject en krijgen support waar nodig. Vaak werken ze met verschillende creatieve middelen, afhankelijk van hun interesse. Ook is het mogelijk om aan te sluiten bij de verschillende werkterreinen en/of het ondernemerschap van betrokken in OngeEikt. Bij de Ontwikkelplekken gaat het altijd om maatwerk en er is begeleiding van een of meerdere leden van OngeEikt. Ze ronden dit traject af met een portfolio en een perspectiefgesprek. De duur van een Ontwikkelplek is plm. 3 maanden.

Vragen die centraal staan: Wat kan ik? Hoe wil ik van betekenis zijn? Hoe ziet mijn bijdrage eruit? Wat moet er als eerste gebeuren?

3 Werken aan je eigen perspectief (Perspectiefplekken)

Binnen de Perspectiefplekken onderzoeken en verkennen deelnemers (binnen een bedrijfsmatig productieproces) hun perspectief op de toekomst. Met behulp van een talentcoach wordt concreet gemaakt wie zij zijn, waar ze goed in zijn, hoe nieuwe vaardigheden ontwikkeld kunnen worden en wat hun ambities en mogelijkheden zijn. Zo bouwen ze aan hun eigen fundament, krijgen meer zelfvertrouwen, worden zich bewust van hun talenten, maken deze concreet en leren deze in te zetten. Verder leren ze om kansen in perspectief te zien en zetten ze zelf stappen richting de toekomst. Ze vergroten en versterken hun netwerk. Ze gaan actief meedoen in de samenleving, op een manier die bij hen past. Na dit traject zijn ze klaar voor een volgende stap om te participeren of bij te dragen. **Vragen die centraal staan: Wat zijn mijn talenten? Hoe werkt samenwerken? Hoe kan ik mijn leven inrichten als ik werk?**

4 Participeren, bijdragen, van betekenis zijn (betaald of onbetaald)

Mensen weten op welke manier ze willen bijdragen of waar en hoe ze willen participeren. Ze weten welke talenten ze hebben en welke valkuilen ze onderweg tegen kunnen komen. Ze bouwen hun contacten en netwerken uit. Ze weten wie ze nodig hebben om (on)betaald werk te kunnen gaan doen. Ze gaan er alleen of samen met anderen op uit. Hun focus is gericht op waar ze vanuit hun talenten en mogelijkheden. Ze weten wat ze hiervoor nog kunnen ontwikkelen en leren. En wat voor hen belangrijk is om te kunnen participeren.

Vragen die centraal staan zijn: 'Waar kan ik mij inzetten, waar kan ik bijdragen?' 'Hoe kan ik bijdragen?' En wat heb ik nodig om succesvol te kunnen zijn?

Uit het businessmodel kwam de volgende waardepropositie naar voren. Deze zullen we verder gaan inzetten in de ontwikkeling van het ontdek- en ontwikkelprogramma.

Wat zijn de meest waardevolle en onderscheidende elementen van producten en diensten van de ontdek- en ontwikkelplekken?

Gebruiker: perspectief op volgende stap, meer zelfvertrouwen, meer idee wat ze in de wereld willen zetten, eigen regie vergroot en meer geluk en vertrouwen in zichzelf en de samenleving. Als mensen beter in hun vel zitten, zijn ze op alle fronten meer succesvol.

Samenleving: in potentie minder uitkeringen omdat mensen weer aan kunnen haken, hun potentieel wordt duurzamer benut voor de samenleving omdat ze meer eigen kracht hebben en zelf regie kunnen voeren, minder zorgkosten, minder eenzaamheid en minder armoede.

Financierder: maatwerk begeleiding, ondersteuning bieden die nu mist, mensen zijn beter voorbereid op en bestand tegen de officiële trajecten, sociaal ondernemersperspectief biedt mensen iets unieks.

E. Kennisoverdracht van leerervaringen

Zoals al eerder genoemd hebben we gedurende het hele project ervaringen verzameld en gedeeld via onze website en socials (Facebook, Instagram, LinkedIn). En zijn deze ervaringen gebruikt in de afrondende expositie 'In Beweging'. Onze partners hebben hier via hun nieuwsbrieven en socials aandacht aan besteed.

Met partners hebben we, mede door corona maatregelen, niet in grote bijeenkomsten overlegd over de opstart van het project, maar waar nodig wel 1 op 1. De expositie was de afrondende bijeenkomst waar alle partners aanwezig waren.

Tot slot

Als afronding van dit verslag de toespraak die projectleider Helena Hartholt hield bij de opening van de expositie In Beweging en daarmee de afronding van het project.

“Ieder van ons begeeft zich in zijn of haar leven wel eens in een liminal space. Jawel een liminal space. Een antropologische term die gaat over een ruimte waarin je de route niet kent. Waar geen kaart van is, geen wegwijzers en ook geen eindpunt in zicht is. Een ruimte die onbekend is en vreemd en soms heel ongemakkelijk. Een tussentijd. Waar we tussen het vertrouwde en het onbekende in zitten. Waar zowel leegte als kansen zijn. Een ruimte waarin je op de drempel van iets nieuws staat. Waarin we overgaan van wie we ooit waren, naar wie we gaan worden. Een drempelruimte.

Het project Ontdek- en Ontwikkelplekken was zo'n drempelruimte voor meer dan 20 mensen in de afgelopen 1,5 jaar. Een veilige plek voor iedereen, maar vooral voor veel vrouwen tussen 25 en 65 jaar, die om wat voor reden even niet wisten hoe hun route door het leven eruit zou zien. Die al langere tijd thuis waren. Soms al meer dan vier jaar. Die gestruikeld zijn in werk, studie, door rouw, burn-out of ziekte. Of ontworteld zijn omdat ze gevlucht zijn uit hun thuisland, omdat het daar te onveilig was. Die in tussentijd leven. Stuk voor stuk mooie en creatieve mensen die hun perspectief niet goed in beeld hadden of niet wisten hoe of met wie

ze een perspectief konden realiseren. Die soms het vertrouwen in zichzelf en de wereld hebben verloren. Die ontmoedigd zijn.

Het beste dat je voor iemand in een liminal space kunt doen, is een veilige bedding creëren waarin iemand zijn eigen route kan kiezen. Waar je een tijdje meeloopt en aanwezig bent. Je de ander aanmoedigt om te ontdekken, om te spelen en tegelijk zijn of haar eigen weg te bewandelen. Waarbij je soms wegwijzer, reisgenoot, pleisterplek of reisleader bent. De ander bepaalt het tempo. Jij doet wat nodig is. Je trekt samen op en je leert van elkaar en van het leven.

Deze veilige bedding van de Ontdek- en Ontwikkelplekken wijkt sterk af van wat veel reguliere instanties bieden. Daar is de liminal space vaak bij voorbaat al ingeperkt door diagnoses, problemen, tekorten en aannames. Waardoor er weinig ruimte is, weinig te ontdekken en weinig te kiezen is. Waar mensen hun reis vervolgen in het werk van professionals, die ervoor opgeleid zijn. Waar iemand snel en met resultaat moet veranderen, anders wordt deze buitengesloten. Of waarin mensen in een database terecht komen en als 'niet te bemiddelen' aangemerkt worden.

Wat hebben we de afgelopen anderhalf jaar geleerd over wat bedding wèl moet bieden? Dit vertelden onze deelnemers:

- *Een prettige en creatieve plek om naartoe te gaan.*
- *Een welkome plek zonder verplichtingen en druk.*
- *Ruimte voor je eigen stijl en daarmee experimenteren*
- *Wennen aan vaste afspraken buitenshuis*
- *Oefenen in contact maken met anderen*
- *Leren omgaan met minder voorspelbare situaties en je toch veilig weten*
- *Zelf iets kunnen ontdekken*
- *Oefenen in het delen van wat er in je leeft*
- *Hulp krijgen om gedachtenpatronen en eigen verwachtingen te doorbreken*
- *Me koesteren in onderlinge gesprekken.*
- *Van alleen maar denken, naar ook doen kunnen gaan.*
- *Iemand die je aanmoedigt ook al moet ik het zelf doen*
- *Beoordeeld worden op je kwaliteiten en niet op je achtergrond*

Door de begeleiding van onze leden, de rolmodellen die ze in onze community tegenkwamen en de support die ze kregen, zijn de deelnemers in beweging gekomen. Zeker in de periode waarin we nog gehuisvest waren aan Eemland, maar ook in de privé ateliers van leden en hier in deze Eikplaats. De mooiste quote uit de Eemlandperiode vind ik die van Sala: 'Toen ik op mijn zwakst was, vond ik deze plek waar ik het gelukkigst ben.'

Dat is wat we mensen willen bieden. Een welkome en veilige plek waar we samen optrekken, samen kunnen ontdekken en ontwikkelen en samen verder kunnen bewegen om onze dromen waar te maken. Waar we allemaal gelukkig van worden.

We gaan proberen dergelijke plekken voort te zetten. Dit keer zonder de financiële support van de Sociale Agenda van de Provincie Drenthe. Ondanks dat we de behoefte aan een dergelijke plek duidelijk hebben kunnen maken, is het bij reguliere verwijzers als UWV, gemeente, WPdA, arbeidsongeschiktheidspartijen en anderen niet gelukt om ons Ontdek- en Ontwikkelprogramma in hun aanbod op te nemen. Daarvoor zou het onvoldoende bewezen zijn en niet passen binnen het systeemdenken van deze instanties. Waarvan acte.

We zijn een ontwikkelgids aan het maken waarin we onze manier van werken uitleggen en onze tips en leerpunten delen. Deze gids gaan we breed verspreiden. Mogelijk biedt dat gelegenheid om met de juiste partijen in gesprek te komen, zodat we de mensen die zich nog wekelijks melden alsnog kunnen ondersteunen.

Ter afsluiting.

We boden anderhalf jaar bedding aan mensen die weer in beweging kwamen, op weg naar een volgende fase in hun leven. Dat deden we met veel plezier en toewijding, want we geloven in een inclusieve samenleving zonder drempels, waar iedereen kan meedoen. De expositie die jullie zo kunnen bekijken is door deelnemers zelf ingericht en vormgegeven. Deze vormt de afronding van de afgelopen anderhalf jaar. Onder de toepasselijke titel 'In Beweging' geven de deelnemers een inkijkje in hun ervaringen en ontwikkelingen tijdens het project.

Maart 2023

Helena Hartholt, projectleider Project Ontdek- en Ontwikkelplekken Coöperatie OngeEikt